

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a' megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésnek főlvetetik's pontosan és jutányosan közöltetik.

Az elkésteknek még teljes számú példánnyal szolgálhat testvér lapjaiból mind Budapesten, mind posta útján a' szerk.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Kinevezések, és előléptetések; halálozás. A' török, vagy szakad politikáról. Tiszaugy. Budapesti napló. Törvényhatóságok: Bács-Bodrogmegyei közgyűlés, rövid tudósítás Torontálból Erdélyi országgyűlés. — Társulati élet: Magyar gazdasági egyesület júniusi közgyűlésének határozatai.)

Külföld. (Ausztria, Amerika, Portugália, Spanyolország, Anglia, Franciaország, Olaszország.)
Értesítő.

MAGYARORSZAG és ERDELY.

Őcs. s ap. kir. felsége a' diakovári káptalanban a' kőv. kanonokokat, u. m. P a v i c h Károlyt éneklő-, P h i l i p p o v i c h Károlyt órkanonokká, M a t t i e h Józsefet székesegyházi főesperessé, K o m e n d o Mártont idős, és R o s t o v i c h Jánost ifjabb mesterkanonokká kinevezni; Mihály e v i c h Mátyás tisztl. kanonoknak pedig az utolsó kanonoki helyet juttatni legkegy. méltóztatott.

Őcs. s ap. kir. felsége özvegy báró F o r r a y, született gróf Brunswik Julia főudvarmesternét grófi ranggal, fiára is átszállandóval díszíteni kegyelm. méltóztatott.

A' pesti elsőbíróvá váltótörvényszéknél megürelt kiadósegédi állomásra H a r a g ó Máté ugyanottani első írnök lón érdemesítve.

A' n m g u magy. kir. udv. kamara a' R u d l o f f Frigyes nyugalmaztatása által Stavnán megürelt kamar. erdőőri állomásra S t r e i t s e k József ökemenczei erdész; a' Vinodolán megürelt kamarai kerületi erdészre pedig L e u t t e r Alajos, polhorai kamarai erdész alkalmazta.

A' s z a l a y Bertalan életének 24ik évében Igaron folyó évi július 14én 1/22őre éjjel nagybátyja Papszász Ignác és neje Bernát Klára aszszony fáradhatatlan buzgó gondos ápolásai közt, az alkalmazott orvosi segédelmek ellenére is g é g é s t ü d ő v é s z b e n é l n i megszűnt; kora halálát rokonai, barátai's ötlet ismerők méltán sajnálják, béke hamvait! (Beküldetett).

A' „török vagy szakad“ politikáról.

Minden nemzet politikai életében vannak oly szakok, melyben az megfelelkezve Julius Caesar azon jeles mondatáról: „patres conscripti, qui de rebus dubiis consultant, ab omni ira, odio et metu liberi esse debent“ pillanatnyi hevénnek annyira enged, hogy inkább az elragadtatás sugalmát, mint a' józan megfontolás elveit kész követni; mint-hogy pedig a' politika többnyire két fő, de sok árnyéklatra oszló párt által kezeltek, gyakran megcsig, hogy ezen hibába mind a' két párt besodortatik; mivel pedig illy állapot hosszú időre fen nem tartható, mint valóságos rozsz, szerencsés és okosnak az mondható, mely belőle a' másik előtt kibontakozni képes. Illy elragadtatás szüleménye a' „török vagy szakad“ politika, melynél mind elméletre mind gyakorlatra nézve boldogtalanabb eljárás nem is képzelhető. — Ha meg akarjuk vallani az igazat, illy politika nálunk mind ezelőtt, mind most néha fölfölmerül, mert ha valamely fél okok híjával van, vagy meglevő okai megczáfolattak, gyakran azzal áll elő: „ennek így kell lenni, bármí következzék;“ Illy hatalmas szavak kielégíthetnek egyes szónokokat, írókat's azok vak hódolót, de a' nagy közönség megnyugtására épen nem alkalmasok. Ki a' „török, vagy szakad“ot kimondja, ha csak ön személyére vagy vagyomnára érti azt, az ellen senkinek sem lehet kifogása, legyen mindenkinek hite szirint, hanem ha általánosságban, az egész nemzet nevében teszi azt, akkor legalább a' többség meghatalmazását fölmutatni köteles, és pedig honunkban ha csak a' képviselt osztályt veszszük is figyelembe, nemcsak a' fejenkénti többséget, mely nem egyéb okleveles proletariusságnál, hanem a' birtokbeli is, mert a' dolgok roz folyama esetében leginkább ez sujtatik; vagy pedig abban bizonyosnak kell lenni, hogy ezen kettős többség által pártoltatik. De továbbá elegendő erővel szükség birnia, hogy szavainak nyomatókat adhasson, mert máskép a' szavak bármí szépek, bármí pattogók legyenek is nem több mint üres hangok, mert ha valaki a' nemzet vagy kormány nevében hatalmas szavakat kürtöl, ezektől azonban cserben hagyatik, akkor ellenfelétől kigunyolásra számíthat, e' fölött azt mutatja, mintha neki a' nemzetre vagy kormányra uralkodó befolyása lenne, pedig illyesmit mindenik rész távol akar magától tartani. Ki elég bátor kimondani: „török, vagy szakad,“ annak annyi erővel kell birnia, hogy szükség esetében törmi is tudjon, ellenkező esetben elvárhatja, hogy ő szakad ellenfelének nagy, noha nem keresztyn öröme. A' nemzet életében a' „va banque“ politika a' legveszedelmeseb, mert többnyire egyes jogok védelme körül forog,

holott általa az egész alkotvány veszélyeztetik; — ha tehát illy meggondolatlan játékot üz, tegye azt maga nevében és erszényére, de ne kívánjon mást belé huzni.

Volt idő, melyben az ellenzék némely tagjai inkább eszméletben helyes, mint körülményinkhez mérve eszélyes eljárással a' nemzetre, sőt népre hivatkozva némely követelésekkel nagyhangulag előállottak, midőn azonban a' „törökre“ került a' sor, ők elszakadtak, a' nép hideg maradt, az egészről mit sem tudott, a' polgárság vállat vonított's csak a' kiváltságos casta egyik része lobbant fel, noha ebben is elegen találtattak: kik azt mondák: bizony kár volt magát ennyire kitenni! Ez pedig szomorú kiábrándulás, hanem jövőre annyiban hasznos volt, hogy ezentul a' követelés annyira nem lón potencirozva, mert ha a' terv létesíthető nem volt, az eljárás pusztá tagadásra szorított. — Ujabbidőkben azonban a' nyers leszavazáshoz, ezen szellemi ököljoghoz, és nem tágitáshoz egy lap lobogója alatt csatlakozott a' conservatív rész, mert ámbár az ellenzék nyíltan kimondotta, hogy rokon szellemű tárgyakban a' conservatívokkal szívesen szövetkezik, amaz még is azt nyilványítá, hogy szövetségről tudni mit sem akar, hanem az ellenzékkel le kell szavazni's az ellenzék által indítványozott jót önmaga által létesíti. Igaz ugyan, hogy azt a' higgadt conservatív rész később visszavont elvnek nyilványítá, mindazáltal a' mellett, hogy az illyes elv nem vetnet ajánlatos világot az illető párt-ra, az érintett lapnak nem egy cikkéből az ellenzék iránt általános lefegyverzési célzás kandikál ki's így őszinte csatlakozási vágyat (mire oly nagy a' szükség) benne híjába keresünk. — Egyébiránt bármit mondjon az érintett lap a' kormány szándékairól, annyi valószínűl több, hogy sem az sem más lap nincs azokba teljesen avatva, mert valamint mult országgyűlés alatt a' vallás's más dolgokban oly leiratok érkeztek, melyekről a' kormány legtüzeesebb védői sem álmodtak, sőt sokban ezek voltak inkább megczáfolva, ugy feltehetni most is, hogy a' jövő országgyűléshez intézendő nem egy akár törvényjavaslat akár határozat meg fogják állítványit czáfolni. A' „török vagy szakad“ politikának, habár kedve vagy hajlama lenne is arra valamely párt vagy lapnak, nem barátja sem a' böles kormány, sem a' higgadt conservatívok és ellenzékiek's így illyesmi kívánt pártoltatásra nálók nem talált. —

Ezen hazard politikához hasonló denevér foglalt helyet némelyek agyában, ámbár azok figyelmet érdemlő fractiót sem képeznek, azok t. i. kik minden, akár helytelenül gáncsolt kormányi rendeletnél örömmel fölkiáltnak: csak rajta! minél rozszabbul megy, annál jobb, így fog minden jobbra fordulni, ez fogja majd az izgatást fen tartani, v. előidézni. Sőt voltak országok és idők, melyekben nagy tekintetű ellenzékű férfiak a' kormánynak, hogy azt sárba vezethessék, kezére játszottak, de nemzetünk becsületére illy eljárásról történetünk lapjai hallgatnak.

Ezen politika igen rövidlátó, veszélyes's következeikeiben magát többnyire megbüntető, mert nagy erkölcsi erővel kell azon nemzetnek birni, mely fölülről jövő folytonos megtámadásnak's megvesztegetésnek ellenállni képes, s vajjon nem képes é eloltani azon tüzet, melynek a' nemzet jogai fölött örködni kell? Valóban gyávaság's gyalázatba merülnek kell lenni, ki képes az általa vesztesnek vélt időben vesztegleni, vagy a' nemzet testén sebek ütésére magát eszközül használtatni, utóbb pedig mentő ereyesség fényében föllépni akarni! — Vajha illy lealacsonyító politika nálunk egészen kopár tere találna's ha némelyek fejében megkészülné is honosulni, abból gyökerestül kiirtatnék, mert fajunkra ennél veszélyesebb legesküdtébb ellenségünk sem képes kigondolni. Hagyjuk el tehát ezen, valamint a' „török vagy szakad“ politikát, mert ki ezt nem teszi, oka leend a' törvényhozás meddőségének. Valóban újabb időben igen sok időt elpazarlottunk's ha körül tekintünk's magunkat ámitni nem akarjuk, 1841. d. évtől vajmi keveset haladtunk. Az 1843. ad. törvényekben kimondott néhány elvet tisztelem ugyan, valamint azon buzgó fáradságot, mely oly sok kérdést felvilágosított's munkálattal megérlelni segített, de sikernek ennyi kevés's öszszesen véve's arra, hogy ez nemzet éltében hét évi fáradozás méltó gyümölcsének mondathassék, bizony nem elégséges's ha Európában szét nézünk tán Török és Lengyelországot kivéve mindenik mögött távol maradtunk. Hibázott ez is, hibázott amaz is, a' mennyiben mindazáltal nem létesített mind az, mi valódi akadályra nem talált, annak bünsúlyát

csakugyan az viseli, ki az elfogadhatót viszszaütasította. — Mit mondanánk azon gazdáról, ki középszerű, vagy silány tábláját nem akarná learatni, holott ha nem felel is meg az várakozásának, legalább magot ad jövő vetésre, mely talán képes majd igazságos vágyaikielégíteni, minélfogva az „aut Caesar, aut nihil“ szinte nem egyéb a' „török vagy szakad“ politika fattyu kinövésinél. Állításom igazságát atyánk és magunknak a' magyar nyelv tárgyában követett eljárása bizonyítja. 1790. d. évi országgyűlésben, annak iratai szerint, a' nemzeti nyelv tárgyában igen sokat követeltek, hanem akkor egyéb létesíthető nem volt, mint hogy a' magyar nyelv minden iskolában taníttassék. Ez oly csekélység, miszerint valóban csudálkozunk kell, hogy az akkori hatalmas törvényhozás ezzel megelégtült, s ez máskép meg sem magyarázható, minthogy az akkori többség „török vagy szakad“ vagy „aut Caesar, aut nihil“ politikát nem követett, és pedig helyesen, mert azon első pillanatra sovány törvényben oly elv rejlett, melyből folytonos eszélyes működés által nyelvünknek diplomatikai polczra emeltése lón végre kiteremtve; s ha atyánk akkor azon keveset el nem fogadják, legalább egy stádiummal hátrább lennének.

Hagyjunk tehát fel az ujhuzással, ne tekintsük egymást ellenségnek, hanem máskép vélekedő testvéreknek, pedig olyanoknak, kik vissza egy talpalatnyira sem kívánnak ugyan lépni, hanem magokat észokok által kapacitálni engedik's kik hajlók a' körülményeket józanul felfogni's mind azon jót ölelni, mit a' jelen ad, mit pedig a' mostani pillanat vagy viszonyok megtagadnak, előkészíteni's megérlelni, mert oly tüzes véralkatu, ki csak akkor akar fát reggel ültetni, ha délután vagy legföljebb estvére már gyümölcsöt élvezheti, az háboruban talpra esett huszár vagy ledorongolási jó cortesvezér lehet ugyan, de mindenre inkább alkalmas, mint nemzeti politikára. P o l y d o r.

TISZAÜGY.

Szabad kir. Debreczen városában f. 1847ki július 10én tartott nádori bírósági ülésben a' Tisza, s más mellék folyamok szabályozása tárgyában következő ítélet hozott: Gróf Károlyi György, mint a' Tiszaszabályozási társulat elnöke és felperes, a' Tisza's azzal kapcsolatban levő vizek szabályozása tekintetében érdekeltek ellen az 1840: 10. tez. 8dik §a értelmében kiadott kegyelmes bíraskodási parancs folytán ezen nádori bírósághoz intézett, s az A. alá hajtott alapkérelmében hivatkozva annak képesében az a' alatt felmutatott keresetlevélre, melyben a' m. kir. helytartó tanács által megálapított, és ezen eljáró bíróság előtt felmutatandó, s a' a' alatti felsőbb kir. helytartósági intézvény igazolása kíséretében be is mutatott, a' Tisza's azzal kapcsolatban levő vizek szabályozását megkezdve, azt folytatni, s bevégezni kívánván: miután az ezen szabályozás tekintetében kölcsönös követelésekre, s a' munkálattani részvétel kulcsára kidolgozott, s a' keresetlevél mellett szintén előadott ártéri's költségi kiszámításra, és ezek folytán a' szükséges költségeknek az illető birtokosok birtokjukhoz, és a' megnyerendő haszonhoz képesti megállapítására nézve fenforgó kérdéseknek azon 1840: 10ik tez. értelmében leendő elitélése's végrehajtása ezen nádori bíróságot illetné: Ugocea, Szatmár, Bereg, Ung, Zemplén, Zabolcs, Borsod, Heves, Békés, Csongrád, Csanád, Bács és Torontál, s végre Bihar vármegyéket, a' Jász-Kun és Hajdukerületeket pedig országszertei kihirdetés útján, bizonyos helyes napra megidézteni; s a' mennyiben a' barátságos egyesség nem sikerülne, a' fentebbiek iránt, ugy az eljárási költségek, s törvényes járulékokra nézve is törvényt és igazságot valóságos végrehajtással magának kiszolgáltatni kérvén, s kérelme folytán a' tisztelettel felhívott kegyelmes bíraskodási parancshoz képest az idézés folyó év és hó 1ső, s a' körülményekhez képest további napokra, ez uttal ugyan ide sz. kir. Debreczen városába, innen pedig szinte más bíróság átteendő helyekre meg is tétetvén: most említett A. alatti alapkérelmében a' keresetlevél nyomán a' törvények értelmében eszközözendő barátságos egyesség megkísértése mellett kérte:

1ször: hogy miután a' szabályozási munkálatok már a' mult 1846ik év folytában megkezdettek, az 1840: 10. tez. 7. és 8. §sai pedig világosan azt rendelék: miszerint az illy-nemű munkálatok költségeit azok, kik általa haszonban részesülnek, birtok- és haszonaránylag, és pedig előlegesen is viselni tartoznak; — hogy a' munkálatok folytathassanak,

's azokhoz minden, ki általok érdekeltek, árterületi birtoka 's a' majdan kifejlendő haszon arányában járuljon; minden, a' Tisza 's mellékfolyók szabályozási munkálatai által érdekelt 1200 □ öles hold földre 1 pengő forint előleges költség fejében ítéletileg megalapították, 's annak a' kifejlendő egyes árterületi holdakon végrehajtása elrendeltesék.

2szor Ezen 1 pengő forint előleges költségnek fizetése iránt a' keresetlevélhez ./. alatt mellékelt árterületi kiszámítás nyomán az egyes határokból találandó árterületi birtoknak, 's azokban ismét egyes érdekeltségeknek megállapítása által, a' munkálathoz leendő részvétel aránya meghatározassék; ünnepélyesen fentartatván a' társulat nevében: hogy ezen árterületi kiszámításba foglaltassanak be a' még ezen kívül n e t a l á n befoglalandók, és kihagyassanak a' n e t a l á n kihagyandók; valamint szinte a' Tiszavölgyi érdekeltségnek azon részei, melyek eddigelé a' már létező társulathoz nem csatlakoztak, vagy attól elszakadni kívánának, az őket törvény szerint érdeklő költségek viselésére szorítottassanak.

3szor Miután a' Tisza, 's mellék folyamok szabályozási munkálatai által azoknak hasznáiban közadó alapjául szolgáló urbéri földterületek is részesülendnek; az 1844: 9. tcz. 17. 18. §§ban pedig az ilyen területekre nézve a' munkálathoz, vagy az azok hasznáiban részesülő urbéreszek, vagy közmunkák által természetben ledolgozni rendelné: az illy nemű urbéri érdekeltségekre nézve illetőségeiknek közmunka általi ledolgozása szinte ítéletileg megállapítottassék. —

4szor Miután a' munkálathoz befejezte előtt, az azokból háramlandó haszon aránya, úgy az egyes érdekeltségeknek bírói ítélet általi megalapítása előtt, az árterületi birtokok osztályozása tökéletesen és igazságosan meg nem határozhatatnék; a' társulat e' tekintetbeni követeléseinek a' bekövetkező bírói kifejlesztés utáni előterjesztését ünnepélyesen fentartja, és végre

5szor hogy a' kifejlendő árterületi érdekeltségek az összes szabályozási, és védmunkálathoz költségekben, bírói, 's egyéb kifejlesztési költségek terheiben, annak idejében bírói ítélet által marasztaltassanak, 's az valóságos végrehajtással is megerősítettassék. —

Ezen nádori bíróság a' peres feleknek mindenk előtt bírói eljárására nézve kijelentvén azt, hogy valamint ezen bíraskodás természeténél fogva a' forma szerinti perritelnek helyt nem engedend, úgy más részről az illetők törvényes, és teljes kihallgatását el kellőzni nem fogja; — a' felperesnek most érintett nyilatkozata folytán az érdekelteket előbb személyesen kihallgatván, majd pedig a' felperesi nyilatkozatot az illető t. l. hatóságok képviselőinek, 's magános érdekelteknek lehető észrevételeik benyújtása végett oly móddal bíróság kiadván: hogy a' mennyiben az előadandó észrevételek folytán az illetőknek bővebb kihallgatása szükségessé válnék, ezen nádori bíróság itt sz. kir. Debreczen városában folytatva tartandó ülésében a' fenforogó, 's kifejltendő körülményekhez képest bíróság eljárand. — 'S mivel az illető törvényhatóságok, és magán érdekeltek részéről eként a' bíróság elébe adott, 's az 1. sz. számtól a' 80. k számig terjedő alperesi nyilatkozatok bírói végzés erejével felperesnek lehető észrevételei megtétele végett azzal adattak vala ki: hogy mielőtt a' keresetlevél folytán előterjesztett felperesi alapkérelmem, 's irányában az érdekelt t. l. hatóságok, és magán birtokosok, a' f. hó 1. napján hozott bírói végzéshez képest beadott alperesi nyilatkozványokra ítélet mondatnák; -- minthogy gróf Mailáth Antal részéről a' 3, — Pilsy Miklós mint Bereg megyei barkaszi közbirtokosok meghatalmazottja által a' 4, — Ragyoczy József, és Pilsy Miklós, úgy is mint Bereg megyei kis Dobrányi birtokosok meghatalmazottjai részéről az 5, — Sombori Imre és Sárközi Mihály mint t. füredi, és kócsi közbirtokosok által a' 19, — az egri főkáptalan nevében Goth Rafáel uradalmi ügyész általa' 22, — Lónyai György így is mint a' beregi társulat elnöke részéről a' 38, — Zemplén vármegye részéről, ennek tiszti ügyésze a' tapolyondovai és bodrogközi vizszabályozó társulatok nevében is a' 47, — Bereg vgye részéről ennek tiszti ügyésze által a' 48, — a' Jász, és Künkerületek részéről Kálmán Sándor nádori alkaptány, mint a' Jász-Kún kerületek megbízottja által az 56, — Karczag, Kisujszállás, Türkevi, és Kún Madarasi birtokosok meghatalmazottjai által a' 60, — Halasy Ferencz a' nádudvari közbirtokosság igazgatója részéről a' 79, — 's végre Paksy Imre gégenyi közbirtokos, úgy is mint osztatlan vérei jog fentartója által a' 80. k szám alatt beigtatott alperesi nyilatkozványokban bizonyos társulati úton megkezdett lajstromozásra tételnék részint általános hivatkozás, részint pedig ezen lajstromozásnak folytatása bíróság is elrendeltetni szorgalmaztatnák, a' felperes pedig ez iránt sem keresetlevélben, sem alapkérelmemben nem tette említést, ezen úgy nevezett lajstromozás mivoltát felperes már most, és mindenestre kifejteni, — valamint to-

vább alapkérelme első pontjában érintett, 's az egyes árterületi holdaknak bírói kifejlesztésére vonatkozható, az alperes felek nagy többsége által pedig nem csak nem ellenezett, de általában törvényesnek ismert kívánata folytán, figyelemmel a' kegyelmes bíraskodási parancsban kijelölt vizszerkezetekre, az általa legjobban tudva levő körülményekhez képest, mely helyeken leendő megkezdése iránt nyilatkozni tartozzék.

Melly bírói végzéshez képest felperes a' B. alá igtatott másod nyilatkozatában alapkérelme elveihez ragaszkodva, — ez alkalommal egyedül a' törvény rendeletének szelid értelmezését foglalván kereset alá, mindentől ovakodva, mi az alperesek irányában a' későbbi, vagy helyszíneni megvitátás tárgyát tehetné 's bővebb kifejtést kívánának, némi felvilágosításul felhozott következőket: hogy

1ször bele zavartatik alperesek által válaszukba a' belajstromozás ügye, 's miután ezen bíróság ez ügy felől felvilágosítást kívánt, egyáltalában nem vonakodik a' felperes a' bíróság privát tudomására a' társulatnak e' részbeni rendszerét azon hiteles kútfőből, melyben az foglaltatik ./. alatt benyújtani. — Kénytelen azonban az alperesek némely fonák kívánata irányában megjegyezni, mi szerint a' belajstromozási ügynek a' bírósági eljárással semmi köze; miután a' belajstromozásban a' társulat bizonyos előnyöket nyitott saját tagjai, 's az önkéntes fizetők számára: — ezen belajstromozás tekintetében tehát a' felperes társulat hitelező, a' belajstromozó birtokos pedig kölcsönvevő; — már pedig szerinte igen különös felfogása az alpereseknek az, midőn bíróság kívánják arra köteleztetni a' felperes társulatot, hogy azoknak kölcsönözön, kiknek nem akar, 's azok irányába nyissa meg előnyeiket, kik a' társulatnak e' részbeni föltételes követeléseit el nem fogadták, 's a' kiküzdött határidő alatt be nem lajstromozták. Különben is a' belajstromozás egyedül a' végrehajtás, nem pedig egyszerűsmind az elítélés ellenében védi meg az egyes birtokost mint ezt ./. alatt csatolt szerződvényvel világosítani kívánta, mely szerint a' belajstromozó birtokos kijelenti, hogy addig is, míg szabályozási érdekeltsége az 1840: 10. d. tcz. rendelte bíróság által megállapították, mindenkiben ítéleterejünek ismeri: — következőleg várja az ítéletet, ment a' végrehajtástól.

2szor. Az ártér kifejlesztése 's a' hely színeni bírói megállapítása a' felperes alapkérelmemben foglaltatván, 's az alperesek által is kívánatván, kéri a' felperes annak kifejlesztését a' kiküldetési parancsban foglalt vizszerkezetekhez következő helyeken megkezdetni: u. m. a' szatmári és ugoceai vizszerkezetben Szathmár és Halmi városokban; — a' bereg, ungi, és felső zabolcsi kerületben Lónyán, Győröcskén, és Littkén; — a' hegyaljai, és bodrogközi osztályban Sáros-Patak és Leleszen, — az ondova tapolyi vidéken Terebesen; a' borsodi, és alsó zabolcsi kerületben Dadán, és Kesziben; a' heves- és esongrádi kerületben Türrök-Szent-Miklós és Szentesen.

3szor. Tekintve az alperesek 90. rendű nyilatkozataiban felhozottakat, miután azokat egybevéve, bennök részint a' bíróság illetékessége, 's az institutum helyessége — mint a' melyek ellen az 1840: 4. k. tcz. hozatik fel, — továbbá oly kérdések, minők a' vizszerkezetek organizatiója, az érdekeltségek kvalitása, töltések közti tér igazságghoz képesti kártalanítása, úgy szinte oly nehézségek, melyek a' helyszíneni kifejlt tárgyai, minők az ártér kiszámítási hányók, kincstár részvételek aránya 'sat. — végre mint a' terv részleteit illető kérdések, melyek egészen más utra tartozók, minő a' gulácsi átmetszés, 'sat. említettnek meg, és hozatnak nehézségül fel. — Ezek ellenében a' felperes ismételve ragaszkodva alapkérelméhez, 's az abban felhívott törvényhez, újabb is kérte azt: hogy miután az 1840: 10. t. cz. 7. k. § a' vizszabályozási költségek megvételét előlegezen megrendeli, a' Társulat pedig többször említett alapkérelmemben ezen törvényezikben foglalt rendeletet csupán a' költségek egy részecskéjéig, t. i. 1 forintig kívánja kiterjesztetni, 's azt hogy az ártér bíróság fejlesztessék ki, 's a' benyújtott felperesi kiszámításnál bíróság hagyassanak ki a' n e t a l á n kihagyandók, 's befoglalassanak a' befoglalandók, — önként maga is kérte, 's ezek szerint a' világs törvény szelidebb alkalmazását, még pedig igazságos arányban kívánta, és ez által alperesek minden lehető nehézségeit megelőzte, sőt minden többi kérdéseknek — melyek csak bővebb adatok nyomán eldönthetők — megvitátását mind önmaga, mind az alperesek megnyugtatósára fentartotta, alperesek észrevételeikkel maga helyére utasítassanak, 's most az alapkérelmem egyszerű tárgya az abban felhívott törvényekhez képest megítéltesék. —

Miután a' felperes ezen másod nyilatkozata minden rendű alperes feleknek fenforogható észrevételeik benyújtatása végett bíróság kiadtván, 's részéről ennek folytán a' kassai püspök uradalmi részéről Kiss Károly ügyvéd által a' 11; a' T. Szentmiklósi főhercegi uradalom nevében a' 20; Zemplén vgye, részéről ennek tiszti főügyésze által

a' 21; a' torontáli kincstári uradalmak részéről Csörgeő Antal képviselő által az 53; Ugocea vgye részéről Ilsvai Borbély Bertalan által az 54; Troknya György, úgyis mint Ugoceamegyebeli tiszántúli több birtokosok nevében az 55; Tahy József részéről az 56; Semsey-család nevében Pusztay Lajos meghatalmazott által a' 57; Gróf Forgách Miklós nevében Hrabovszky János ügyész által a' 61; a' tiszánineni kir. kam. szabadalmas kerület részéről Győry János és Branováczy István által a' 60; Gróf Vay Ábrahám részéről Tóth Sámuel ügyész a' 68; Csiffly Sándor és László nevőkben a' 69; Szücs Sámuel kir. kincstári ügyvéd által a' 70; sz. kir. Debreczen városa nevében Csáthy Károly ügyvéd által a' 71; és a' püspök-makói és földéki uradalmak részéről Nagy Lázár megbízott által a' 78; számok alatti másodnyilatkozványok adattak volna be; ezen eljáró nádori bíróság mindezeket bírói megfontolás alá 's törvényes figyelembe vétén:

I. A' mi azon ellenvetésekre vonatkozik, melyek a' Horgosi uradalom részéről a' 34, — Popovics Bazil munkácsi püspök, Szily Karolina Fáy Barnabás özvegye, B. Vay Lajos, Karácsondy Mihály, 's az oszlári közbirtokosság, valamint önmaga nevében is Vadnay Lajos által a' 36, — Aspremont Mária grófnő gr. Erdődyne részéről a' 46, — Tahy József nevében az 58 's 58/2, — és gróf Vay Ábrahám részéről a' 68 és 68/2 szám alatt beigtatott nyilatkozatok szerint a' nádori bíróság ez ügybeni illetékességére nézve egy részről, más részről pedig a' felperesség tekintetében alperesek által felhozattak; — miután mindezek az 1840. 10. tcz. 8. § a' értelmében kiadott kegyelmes bíraskodási parancs törvényes tartalmát messziről sem gyöngíthetnék, — illetőleg pedig az érintettek sorában némely alperesek által felhívott, 's a' magány erővel vizszabályozásnak az 1840: 10. törvény adta oltalma alatt működő érdekeltek által meg nem sértett és országos intézkedésről szóló, 's annak további rendelkezéseit távolról sem korlátozható 1840: 4. tcz. kben sem találják — Zemplén vgye részéről tiszti ügyészenek 17; sz. alá igtatott másod nyilatkozata alapos megjegyzései szerint is — törvényes alapokat; ezennel bíróság félvettettek. — (Folyt. köv.)

BUDAPESTI NAPLÓ

És én nevessek e' pillanatban? röhgő képet vágjak az élet ferdéségeinek, midőn a' halálnak sárguló kezei épen akornyulnak egy élethez, midőn tollamat e' papíron végig hordozom? mikor a' tollban egy új gondolat születik agyamból, melyben a' másik gondolat az enyészetnek egy új csapásán megbódolni készül? Arczomon üljön a' pajzán kedv, mikor egy másik arczról az utolsó csepp vér téved el? üssem a' világ ferdéségeit, álnokságát, mikor legjobban érzem, hogy a' világnak minden képzelt öröme hazudság, csak a' fájdalom volt igaz? Mindent ki tudtam nevetni ez életem, nevetem még magát a' halált is, ha csak engem akar rémiteni ha csak az én ajtomon riad be hangja: gyere ki a' gyepre! De midőn elrabolni készül tőlem a' testet, melyben legnemesebb rokonszenvem lakott, — és hitvány tárgyat meghagyja nekem a' nyomoru emlékezetet, 's ennek pártásul a' fájdalom! ekkor leszakad keblemről a' hur, mely csak vig daloknak élt! Halál! — ha már lelkeket kiűrted, ürtsd ki egészen; minek hagyod őcska butornak a' fájdalom, mely oly éles, hogy nem találják rajt pontot, melyre támaszthatnám kifáradt agyamat?

Bocsásson meg a' tisztelt olvasó, hogy ennyire is vesződtetem saját bajommal, elég erőt hiszek magamban, hogy még nevetni tudok; nevetek, míg bírom, ha az ellenkezőt tenném, kinző ördögöm kacaját ütne rajtam, véreimből szopná ki diadala bérét. Azért napi rendre!

Nemzeti színházunknál új darab volt hirdetve hétfőre; de közbejött akadályok miatt nem adathaték! Sehogy sem lepelt meg bennünket, sőt akár előre megesküdtünk volna, hogy ez fog kisülni. — Ezzel véget vetünk a' korholásnak, mert oly intézet, mely illy beteges lábón áll, mint színházunk, meg nem emészti az erősebb falatot. A' színházunk e' folytonos elrekedése vagy közbejött akadálya, már csak szánalmat gerjesztenek, itt már nincs egyéb hátra, mint még azt is megérni, hogy a' sugó megbegegvedvén, egy hétig a' színház zárva lesz! Ha a' színházat már kisebb bajok is elakasztják menetében, úgy nyilatkozzék a' kinek kötelessége, hogy csak újabb intézkedés vezetheti észre a' színházat, 's a' nemzetnek új áldozata nélkül nincs holdogulás! úgy szent a' béke; de ha folytonosan azzal kacérkodunk, hogy van pénz, de emberünk kevés van, 's mert kevés van, minden kiesésig miatt elakadunk: akkor még azt kérdezzük, mire van pénz? tán arra, hogy minden szerződési évszakban egypár embert hízaljanak; 's a' fizetésnek emelkedése egy égg érő Jákob lajtorja legyen, mellyen a' telhetetlenség akar angyal lenni, alant pedig a' háláltságos követ hagyja, melyre elfeledett tőröm-olajt tölteni! Így igen is tudni fogjuk, hol a' seb; tudni fogjuk, hogy a' provinciális tehetség kizárva Thalia templomából, mellynek csak egyes papjai kövérek, de a' többinek kezéből annyi morzsa sem hull el; hogy egy nyomorult egér két napig mentve volna a' dologtól. Nézzé meg valaki és hallgassa meg kardánokainkat, — 's kénytelen lesz az irigység megvallani, hogy annyi szorgalom és jelesség álmélatra méltó; valamint fél esoda, hogy illy helyzetben, melybe őket az aránytalanság hozza, valamennyi meg nem szokik. Volt e' rá eset, hogy az igazgatóság felkerestette volna a' vidéknek egyes tehetségeit, és figyelemre méltatva volna? ... Nincs! és miért? mert egy csárdában két tudás meg nem fér. Tán azt mondja valaki, és tán valaki ki

bizonyítsuk be, mellyik színész akadályozta ennek vagy amannak felléptét? Azt mondjuk rá, tán hogy senki! de az igazgatóság, melly ismét csak az előbbkelő színészekből áll — vagy állt, tett e lépést a képzésre, egyedek felkeresésére? miből méltán azt következtethetni, hogy vagy féltik a konczot, vagy szégyenlik mintan felállítani tehetségeiket. Ez utóbbi nem áll, — az előbbit értse meg, a ki akarja. Hány jeles külföldi művészről hallók már, hogy ennek vagy annak a tanítványa volt; míg nálunk ennek csak egyszer látók egy győri színczédulán, hol Balog Jozefa neve mellett ez állott: *Leendő tanítványa!* ... Nem volna e nagyobb dicsőségük némelyeknek művészi kincsüket egy másikkal közölni, mint itt a nemzetnek és saját becsültetésük rovására egydéláruskodni? ... Nem keresték az epét e néhány sorhoz, de a mit megsokál az ember, kötelesség elmondani!

Győr városában legközelebb a rendőség gyökeresen kipusztítá azon fajt, melly túlságos jószívűségét pénzért árulgatá. Hallottam még e gyalázatos ügy mellett is prókátorkodást, melly e kúrtást lehetetlennek hiszi, holott egész Steyerországban, Gréczben, Marburgban, Rohits, Cilli, Pettau és Regedében nem találja magvát e gyalázatoságnak, míg Pesten majd minden tizedik ablakban ül egy család gimpl, szüntelen énekelvén: „Gyere be rózsám, gyere be.“ Nagyon hiszszük, hogy nálunk is kiírható lenne, csak akarat volna!

Fényes Elek születése ünnepét egy barátai kör ülte meg, melly annyiból is nevezetes, hogy e temérdek érdemi hazafi emlékére egy örökös részvény vétetett, Fényes Elek barátai cím alatt. Jó példa, szép példa, — de ritka; s minthogy ritka, bizonyos atyánkfianak ajánljuk a követésre!

Sajtó alatt van Karády Ignácnak munkája: Regék, szivképző olvasmány gyermekek számára!! kiadja Heckenast. Nem győzhetnők eléggé dicsérni e munkát, melly kifolyása a leggyengédebb érzelmek, valamint jele K. I. ügyszere-tének, mellyel csüggedtlenül a gyermek növelés és az ifju elmék képzése körül foglalokzok. Ajánljuk e munkát a szülők figyelmébe. —

Két újdonsággal szolgálunk egy határon, — Péch kávéháza mellett legújabbán egy gyönyörű ház épült, mellynek első emeletét sz. István szobra ékesíti. Ugyanennek szomszédságában árulják Pesten a legjobb(?) flajlyaltat, mellynek még azon jó oldala van, hogy igen sokat juttatnak egy adagban. — Ha valamely jobbágy atyánkfia pedig kisportiót akar, menjen a W. udvarba.

Bécsben van egy jó barátunk, ki legközelebb egy ismerősünknek azt írta, — hogy rendkívül nagyon örvende, ha bőrrömet i. a naplőről jól megverték volna! On már nem járhatna így, mert on a bórét rég eladta. ☺

E folyó hó 25én délelőtt 9 — 12 órákban, fog a József nevű árva ház növendékeinek próbatéte tartatni, mellyre az intézet pártolói alázatosan meghívotnak.

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

BÁCSMEGYEI KÖZGYÜLÉS. (Vége.) A bajai izraeliták folyamodványa, melly szerint sátoros ünnepeik miatt a szeptemberi máteí-vásár határidejét egy héttel előre vagy utána tétetni könyörögtek, e kényes vitánál, mert a folyamodók nem legszerényebb szavakkal érdeklék a vásári kiváltsággal bíró városi tanács és községet, kifejtve lett, miként nem a tanács és község hanem önmaga a zsidónép öszerei vakbuzgósága s hitszertartási tulzása által helyzé magát azon gunyos állásba, mellyben sokszoros jövedelmekből kimaradoz. — A kiváltsági határidő azért is, mivel egy pár száz zsidó kedvezési kiüntetéséért, habár arannyal dicsekszenek is, százezer keresztény nem szerezhetik, midőn négy év előtá vámaszonbérlok kérelmére e vásári idő elhalasztatván az ekkor előgördült leírhatlan zavarok ovatos intésül szolgáltak, a szabályos rend változtatási bontakozását okosan kikériülni határozatott. —

E gyűlés másodnapj éjszakáján, midőn éppen egyik legszivesb s vigkedélyű táblabíránk kert lakán fényes vendégkoszoruban élvezők a pompás est gyönyöreit, rendkívüli esemény rendíte meg mindnyájunkat, tudomásunkra jutván, mikép három haramia az apatini külsárdában meggyei tiz pandur által — az őrmester vezérlete alatt — megtámadtatván, e szökött katonákból alakult rablócsoport a pandurok egyik legizmosabb s derék merészségű megrohanót agyonlövén — ez később holtan a megyeházához szállítottott, a másikkak mellén keresztül golyót röpitvén, ez is halállal küzdene. E szörnyű történet nemcsak erélyes visszaretentő föllépésre buzdítá a főnök tisztviselőket, de katonai segély s karhatalom-kirendelést is szükségelvén, az ellálat gonosztevők, kik e retentő tett után egy másik csárdában megállapodva — báránhuszt főzni, fegyvert és puskaport, sőt bort és kenyeret is rablani böszmerészek valának, folytonos üldözésére minden feszített erőhatalom elővételvén, a baranyamegyei igen jeles s biztos tapintatu foglárak elővezérlete közt szerencsésen sikerült az ugy nevezett butykovátzi szigetben mindháromnak felriasztása s a nyakig vízben állóknak, miután a baranyai foglár-káplár kettős csövével — vadásznyelven szólva — császári lövéssel egyiket homlokon horzsolva, másikat nyakszirtén golyózza találta, — diadalmas elfogatása, s külön kikötöt-tvén a megyeház udvarában, szivrázó jelenet vala, midőn szerdán kilencz órákor a vitézül elhunyt Nagy András pandur temetése rendeltetvén el, a kikötötték felé a koporsóra vonuló nyílás intézetett, hogy e borzasztó gyász

látvány lelkükben furdalja elvetemült lelkiismeretüket. Példás volt a halotti ünnepély s dicsőítő a kiüntetés el-lentét, mert a vitézül elhunyt pandur egész egyházi szertar-tással beszentelt koporsóját főispán ő mélt. — alispánunk-táblabíránk — tisztviselőink kara kíséré, s a kiüntető vég-tisztelet buzdító vala a szolgálati kötelesség bajnokának elszánt követésére lelkesíteni, ha hasonlóba állítottott azon lealacsonyító bánásmóddal, melly a gonosztevőket suj-tá. Junius 23dikán déli tizenegy órákor ült öszsze a rögtön ítélő bíróság, s ugyan e hó 27kén esti hat órákor Lengyel Pál és Seregi István a hely szimén, hol gonosz tettüket el-kövétték, mások visszaretentő példájára a k a s z t ó f á n v é g e z t e t e n e k (rettetes!) ki az élők sorából, He-gediüs Mihály, ki rögtön itélkezés szabályai alá nem so-rozthatott, a katonai hatóságának átadni rendeltetvén. A milly borzasztó e szerencsétlen esemény, ollypéldadus az elvetemült gonosztevők merényei korlátozására, midőn látják, miként a közhatalom boszuló vaskezeit kikerülni, tellyeslehetetlen,*) s a czéggéres vétkezés elkövetésétől nincs meszsze a törvényes büntetés végrehajtása.

Az 1844ki országgyűlési költségek jegyzéke szerint az egész fizetési öszszeg 14,216 ft 30 krt. tevén ki, ez a megállapított szokásos kules arányában 19 20ad részben az uradalmakra, egy huszad részben a többi nemességre kivettvén s nagy részben beszedetvén a házi pénztárba rendeltetett. Folyó évi augusztus 2kán fenytő — ugyan-csak augusztus 23kán polgári — fenytő — urbéri tör-vényszék s kisgyűlés leend, september 13ra évnegyedes közgyűlés tüzetett ki.

Érdemes leend egész honra — a bácsmegyei éle-lemsteri Árszabályzást ismerni. Marhahus fontja jul. 15dik napjától megyszerete 12kra szállítottott. Szabadkára néz-ve julius 1ső napjától kezdetni rendeltetett. Borjúhus 12kr., bárányhus julius 1ső napjától 10 kr., ürü és juhhus 8 kr., fagygyu 24 kr., szalonmás sertéshus 14 kr., szalonmátlan 12 kr., lisztláng 25 ft., első rendű finom liszt 22 ft., másod ren-dű 20 ft., zsemleliszt 18 ft., kenyérliszt 16 ft., ács- és kőmi-ves tartással 1 ft 30 kr., tartásnélkül 2 ft., napszám tartás-sal 30 kr., tartás nélkül 50 kr., váltó pénzben. — Arató és nyomtatási rész öszsire ugy, mint tavaszira 13ban határozta-tott kijuttatni.

Szabad légyen bezárólag a n. m. m. kir. helytartó ta-nács k. intézvénye fonalán — nemzetiségünk érdekében — az eszéki főposta igazgatóság körleveli rendelvénjét a ma-gyar világ tudomására bocsátani, melly szerint a mélyen-tisztelt főkörmányzék magas parancsából meghagyatik a postahivataloknak, hogy mintán többszöri tapasztalás szer-int a postahivatalok részéről a magyar nyelv — ugy mint ezt az 1844dik évi 2dik törvényezik rendeli, még mind ed-dig általánosan nem használtatnék, ennélfogva nemesak a főigazgatóságnak meghagyatik, hogy minden hazai tör-vényes hatóságnak s alattvaló posta állomásoknak honi nyelven írjon, hanem ezt az utóbbiaknak is, a hivatalos fo-lyamodványokat sem véve ki, kötelességül tegye. Miről is e kerület minden posta állomási ezen határozott s komoly parancs kellő megtartása végett azon hozzáadással tud-sittatnak, miszerint ezentul minden hivatalos beadványaikat mellékleteikkel együtt honi nyelven szerkesztvén — azok imigyei előterjesztendését szoros kötelességüknek tartásák. Ezen szabályos parancs alól semminemű cím alatt a leg-parányibb tekintetű tizti iratokat sem véve ki, jövőre ho-nunk törvényes nyelvén terjeszszék föl. Ha a főkörmány illy ünnepélyesen tiszteli a törvényt, az egyes honpolgár hódolati buzgalommal főhajtvá teljesítendi azt.

TORONTÁLBÓL. Julius 15. Ugy látszik, önkárán sem okultöbbsé a magyar. Kisértetésünk súlyos napjai le-jártak; a földmives vidor kedvvel aratja veritékes szorgal-ma gyümölcsét, s ez szerintül untig elég arra, hogy az annyiszor megpendített takarékmagtárak létesítése ismét boldogabb időkre halasztassék. Nagy istenostora szegény fejünkön, hogy — keleti faj vagyunk; nem szeretünk mo-zogni, már ez vérünkben fekszik, kivéve, ha — miként Győr alatt — francziát kell ugratunk, a hokorbul. Nálunk a legkorszerűbb eszme is pillanatnyi lelkesedés szalmatüzé-nek köszöni fogantatását. Legio az indítványozók száma, de kevés a józan belátás és kivitel edzett lelki bajnoka sora-inkban: többnyire eső után szokunk köpönyegről gondos-kodni. — Pénzszarolók körmeiközt vértett az inség gyer-meke: mi a vakszerencse irgalmára biztuk őt, s a tulajdon-jog sérthetlenségére hivatkozva, szabad mezőt tártunk az egyébkint törvénytelen uszora undok fattyú szülöttének — a nyereszkedésnek. „Pénz a kor istene“ mondák az ércz-

*) Mégis sok eset van, melly e teljes-lehetetlenséget megczafolja; valamint esetek, mellyek ez iszonyu példa-szolgáltatásnak hatását eltévesztetlnek bizonyítják. Mi a mo-raritás és közbátorlét fölötti örökösödést az a k a s z t á s, és n y a k a z á s által nem látjuk elegendőleg kezelnek; erre a század humanus szelleme szelidebb, de egyszersmind czél-szerűbb módokat javasol, azokhoz forduljunk. S z e r k.

imádók, és e nyomorult embersüpredék — kiknek egy némellyike paraszt- veritéken bizott három mázsás hus-tó-meggé — háznépek feldult boldogsága romjain emelt bál-ványt a kor hatalmas istenének, s valóban nem a circum-spectusok, hanem egyes jólelkűek atyáskodásának köszön-hetjük, hogy hazánk ez áldott Kánaánján bizonyos irlandi jelenetek nem jöttek napi rendre. E szép lelki férfiak ko-szorujában méltó helyet foglaló óránai perjel s belgrádi föl-szentelt püspök Schrott József ő méltósága, ki mig jövedel-me nagyobb részét jótékony intézetek s közhasznu hazai vállalatok gyámolítására szenteli, szegény alattvalóiról is valódi atyaként gondoskodik. Tapasztaltuk ezt mult őszkor, midőn bánási uradalma körében jobbágyait tisztán hitelre, s a szabottnál 1 pengővel olcsóbb áru magbuzzával kellő mennyiségig ellátni, egyszersmind szárcsai alattvalóinak, kik a dézsmailleték szembenekiszolgáltatására szerződésileg kötelezvék, fejenkint 4 p. mérő szemes kukoriczát elende-gni kegyeskedett. S hogy a földmivélés később, az idő ki-tavasztálval se szenvedjen fenakadást, valamint egy rész-ről ide, ugy más részről a háztartás kellékeire is kiterjeszté gondoskodását, hitelre adatván jobbágyainak zabot és ku-koriczát, ennek p. mérejét 1 f. 30 kr. amazét 45 pengő krig leszállítva. Egyébiránt mi sokat tön ő méltósága a megyei közlekedés, s ez által a népjölet előmozdítása érdekében? élő bizonyosága a szecsányi hid, mellynek kiállítására sib-ovai erdejéből több ezer forintig rugó famenyiséget szives-keedett ajánlani. — Ennyit utánzásra serkentő például, e lapok hasábins, hazánk tehetős flainak: ne vegye ros néven a nemes lelkű férflu, ha ismert szerénysége hálás köszönetünk ez egyszerű nyilatkozatával találkozik a távol-ban. — Egy népbarát.

GYŐR JULIUS 17. — Mióta az ellenzék — s ennek közel egy éve — megyei tanácskozásink küzdteréről levon-ta lobogóját, olly édes „nem bánom“ hang jellemzi gyűlé-seinket, hogy levelező — ha csak magénerdekű tárgyak-kaluntatni nem akarja olvasóit — a hallgató rendszernek kénytelen áldozatává lenni. — Érzí az egész megye, hogy ennek máskép kellene lenni, érzik a baloldal tagjai épen ugy, mint a mennyire kárhözhatják a jobb oldal hívei, — de a dolog csak marad — változatlanul. Híjjába mondta a conservatív phalanx legértelmes szónoka: hogy a melly alkotványos országban ellenzék nem volna, azt pénzen kel-lene szerezni, — a mi ellenzékünk csendességben maradt. Ámde ne csudálkozzunk felette. Nálunk a politikai színezet miatt kimondhatlan sok öszszeütöközésekkel találkozok a ke-bel. — Átvitetett a politikai színezet az é-l-et-be — a bíróságok ítélőszékeibe — Pártkülönb-ség határoz köz és magány ügyeink fölött; s lehet é így fen-akadnunk, midőn a meggyőzött részt visszavonulni látjuk a térről, mellynek kiállott csatái után még gunnyal is kell találkoznia? — És ez olly igaz, mint a milly igaz, hogy egy isten van, — bár sokan leendnek kik tagad-ni fogják. A ki részrehajlatlan bíró tud lenni, jöjjön: meg-fog győződni s kezét ad nekünk arra: hogy meggyénkben jelenleg az ellenzéknek nyilatkoznia nem lehet, először a-zért: mert minoritása kézfogható; másodsor: mert a jobb oldal a capacitatiókra mit sem hájt stb. Másként volna a dolog, ha a színezetek egymás irányában az egybeolvadás-ra hajlandóbbaknak mutatkoznának, de ennek reménye-i-gen meszsze van, s így tanácskozásink folyamáról egyé-vel mint jegyzőkönyvi kívánatokkal alig szolgálhatunk. S ezeketán lassuk julius 5én kezdődött közgyűlésünk tárgyait. Elnöklő főispánunk a megye rreit az ujan épített tanácsko-zó teremben üdvözölte, mire megyés püspök ur köszönetet mondott, kiemelvén azt, miképen az e napon megnyitott uj terem különösen a főispán ur fáradozásai és tetemes ál-dozata mellett jutott létre. Bakonybéli apát ur hoszszasan fejezte ki örömét az iránt, hogy a terem alkotványos jog-gyakorlattal avatattott fel; emlité a szólás szabadság jósa-gát, s hitte, hogy egymást jobban érthetés tekintetéből ép-ült teremben főispánunk üdvös befolyása munkáland. Hála jeléül ő nmgának arczképével indítványozá a terem dí-szesíteni, — mi végzéssé is vált, s a kiállítási költséget fő-ispán ur megajánlotta. — Első alispánunk csatlakozott a közörom és köszönet nyilvánításához, reményét fejezvé ki: hogy uj teremünkben az e g y m á s t m e g e r t é s szelleme uralkodand, s figyelmzetté az elöbbi kisterembe szállítása, az eddigi levéltárul börtönök építése, eszköz-lesbe veendő; miután azonban az építési pénz elfogyott, 4 ezer ezüst fl fizetését indítványozá, — s ezt — különösen siralmas állapotban lévő börtöneink javítása tekintetéből — mindazáltal egyedül a nemesség által szabad ajánlatkép viselendő, a rrk elfogadták. Ezután főispán ur az ország-gyűlés közeledése tekintetéből az utasítások kidolgozására választványt nevezett. Van a választványban az ellenzék részéről 5 a conservatív részről 24 tag. — Elnökévé főisp. ur a szent mártoni főapát urat nevezte, ki ezt elfogadta, — a gyűlés másod napján azonban ismét nyilatkozván — elfo-

gadását olyképp módosította: hogy elnöké a' főisp. ur ké-
ressék meg, 's ha ő nmlga némelykor az elnökléstől gátolva
volna — mint helyettese kész elnökséget viselni, 's így
jegyzőkönyve elnökül főisp. ur iratott. (Folyt. köv.)

ERDÉLYI ORSZÁGGYÜLÉS.

A' LXVIII. Országos ülésben, július 13dikán, miután
elnök ő nmlga jelentette, miszerint Zilah város egyik követe
Kis József lemondván követségéről, helyébe Schwarz Sá-
muel lón választva, a' kk. és rr. a' kitűzve volt hat urbéri t.
czikket vizsgálták és állapították meg, melyekről előlege-
sen annyit jegyeztünk meg, miszerint a' kk. és rr. Hunyad-
megye e. köv. indítványára az addig VIIknek sorozott tör-
vényczikket, mint a' melly nem tisztán urbéri viszonyokat, ha-
nem általános birtok rendezést tárgyaz, az idézett
t. czikket, mondjuk, XIIIknek és így a' VIII. IX, X, XI,
XII, XIIIkát VII, VIII, IX, X, XI, és XIIknek soroz-
ták. 'S mind ezen t. czikkeket követség által szokott módon
átküldötték a' k. kormányzékhez. A' tárgyalás folyama-
latt a' k. kormányzék az észrevételei megtétele végett át-
küldött hat elsőbb urbéri t. czikket illetőleg, két titoknok
követe által következő üzenetét küldötte a' kk. és rr. hez. „Az
I. t. czikk 1ső §sára: ohajította volna a' kir. fők. szék, hogy a'
kk. és rr. nek a' 102 jegyzőkönyvi szám alatt található vég-
zése szerint, az urbériség kimutatására az 18^{19/20} évbéli
összeírás oly módon vétessek alapul, hogy az abban ta-
lálható hiányok rectificatió útján igazítottassanak ki. Melly
rectificatió a' k. kormányzék azt érti, hogy a' melly az irt
időben volt urbériségek azon összeírásból kimarad-
tak volna, beirassanak, a' mik pedig helytelenül irattak bé,
kihagyassanak. De úgy találja, hogy a' t. kk. és rr. nek ezen
tárgyra nézve tett határozatai nem az összeírás illeték ki-
igazítására, hanem inkább az urbériségek jelenleg ke-
zein található külsőségek rendezésére és kiegyenlítésére in-
téltek, az összeírás maga állapotában maradván. Azon-
ban, minekutána a' t. kk. és rr. az emlegetett összeírás tu-
lajdonképeni rectificatiójától magok ezen törvényczikkben
foglalt határozataikban eltértek, azon kifejezés helyett:
„Praeacta vero conscriptio sequenti modo erit rectifi-
canda“ a' végzésekkel inkább egyezőleg ezt vélné iratni:
„Quoad praeractam vero conscriptionem sequentia sunt
observanda.“ A' következő 1ső pontban két helyen emlitte-
tik, a' „judicis interventus“ mind két helyen hozzá teendő
volna „competentis judicis.“ A' 2ik pontban felhozott Ap-
prob. Const. III. r. 2dik tit. 4dik articulusa épen nem en-
gedi, hogy az adó alatti colonikaturát alodizálni lehessen,
sőt ellenkezőleg azt rendeli: hogy az üresen maradt hely-
yekre nézendő adót vagy a' többi jobbágyok, vagy ha azok
nem lennének, a' pátronus vagy is illető földesur fizesse.
Ennél fogva ezen törvényt, mint ide nem alkalmazhatót ki-
hagyandónak találja a' k. kormányzék. Az 5dik pontban
ez iratván: „In locis, ubi hucum occasione commassationis
divisionis communium terrenorum, vel alia de causa regu-
latis urbanis cum interventu concernentis domini ter-
restris facta fuisset.“ Minthogy oly esetet feltenni nem lehet,
hol commassatio vagy közhatárosztály a' földesur közbe-
jötté nélkül végbemehetett volna, itten az a' változtatás len-
ne teendő: „cum assensu domini terrestris et interventu
competentis judicis.“ Ugyan ezen törv. czikk 4dik §át homá-
lyosnak látja ugyan a' k. korm. szék, mindazonáltal abban az
értelemben, hogy itt az 18^{19/20} béli összeírás vétetik alap-
ul, megnyugszik, a' felhozott Approbatalis törvénynek in-
nen is kihagyásával.

A' Ildik törv. czikk 1ső §ára. Egy kolonikalis belső te-
leknek, értve ennek udvarát, veteményező és csürös kertjét,
az ezen czikkben kiszabott 400 □ öl kiterjedésű helyet i-
gen kicsinynek, és a' gazdaság jó móddal folytatására
nézve épen nem elégségesnek tartja a' k. kormányzék. U-
gyan ezen t. czikk 6dik §ára azt jegyzi meg a' k. kormány-
zék, hogy igen nehéz és sok bajokat következtethető do-
lognak látja azt, ha a' kolonosoktól a' most kezeken levő, és
mint kolonikaturák, már régtől fogva használt földek vala-
mely része elvétetnék, és akár más kolonosoknak adat-
nék, akár a' földesurakra, ha mindjárt több esztendő múl-
va is, szállana. A' IVik t. czikk 4ik §. nem tisztán érthető, és
a' megjegyzett sorokat így lehetne világosabban írni: tota
illa diei pars, qua colonus laborem praestitit, vel in loco la-
boris detentus fuit, in robottam imputetur. Ugyan azon t. cz.
8ik §an a' b) belü alatt ezen szó insumendus nem levén
alkalmazható, ezen pontot így lehetne helyesebben kitenni:
„quod itus et redivus robottali competentiae utique, dies fes-
ti autem neutiquam imputandi sint. A' Vlik t. czikk 2ik §ból
ezen szók: „peragendas in eorundem robottas semper im-
putandas“ kimaradhatnak, minthogy mindjárt alább ismét-
elve van, 's így maradna: „coloni ad vecturas ad distantiam
octo miliaria excedentem praestandas compelli non pos-
sunt, diebus itineri insumtis in ordinarias eorundem robo-
tas semper imputatis.“ Vannak még a' 3ik 4dik 5dik és 6ik

törvényczikkben előforduló némely szóbeli változtatáso-
kat javaslo észrevételei a' k. kormányzéknek, melyek a'
nevezetesebbekre nézve a' t. javaslatok oldalán veres iron-
nal jegyeztettek fel.“

A' kk. és rr. a' k. kormányzéknek ezen üzenetét még
a' jelen ülésben tanácskozás alá vevén, iránta következők-
ben állapodtak meg. Az Iső Czikk 1ső §ra vonatkozó o-
hajtatást illetőleg a' k. kormányzéknek Dobokam. főisp. e-
lőadta, hogy ha a' kk. és rr. szerencsések lettek volna, hogy
tanácskozásaikban a' k. kormányzék részt vegyen, tapasztal-
talható, mikép a' kk. és rr. csaknem mindnyájan, egy két
tagot kivéve, bőven felfejtett okoknál fogva lehetlennek
tartották az 1819 — 20ki összeírásnak az akkori status
quo-hoz rectificatióját. Ugyanezért szóló, bárha a' k. kor-
mányzéknek azon jogát, hogy mint a' törvényhozó testnek
külön tanácskozó része a' kk. és rr. határozatainak válto-
ztatására befolyjon, el nem ismeri, egy válaszüzenetben fel-
fejténé azon okokat, melyek a' 19—20diki összeírásnak
az akkori status quo-hoz képesti kiigazítását lehetlenné te-
szik. Fogarasv. e. k. hasonlólag nem ismeri a' k. kormá-
nyzék a' t. hozás külön tanácskozó részének, 's e' tekintetben
egyetért Dobokam. főispánjával, miszerint alkotmányos jog
közvetítése nélkül, az üzenetnek nem lehet oly fontossá-
got tulajdonítani, hogy annak következtében a' kk. és rr. kö-
teleseknek érezzék magukat hozott végzéseik újabb tár-
gyalás alá vételére. Azonban, a' kk. és rr. nek mindig hatal-
mukban állván valamely határozaton, míg kezeik közt van,
változtatni, szóló szerint legkevésbé lenne helytelen a' t.
czikke szerkesztésekor is elvek fejtegetésébe ereszkedni,
ha szinte figyelmeket erre a' k. kormányzék észrevételei
hivnák fel. De a' k. kormányzék maga sem kívánja, hogy
a' kk. és rr. elvittába ereszkedjenek, csupán szövegmodosít-
ást javasol. Az a' kérdés: a' megállított elvet mellyik szerke-
zet fejezi ki jobban? Szóló szerint a' kormányzéké valamivel
inkább megközelíti a' határozat értelmét, mint a' kk. és rr.
szerkezete, de tökéletesen ez sem fejezi ki. Erre elnök ő
nmlga nyilvánítván, miszerint a' k. kormányzéknek nem
czélja újabb elvítatást keltetni, csak a' megállított végzést né-
zete szerint helyesebben kifejező szerkezetet javasol, kérdé-
sül tette fel: elfogadják e' a' kk. és rr. a' k. kormányzéknek
az I. §ra javasolt módosítását vagy nem? A' többség az or-
szágos szerkezetet tartotta meg. A' „competentis“ t. elfo-
gadták. Az approb. törvény kihagyását illetőleg felfejtették,
mikint a' kk. és rr. nek korán sem volt czélja az idézett tör-
vény értelmében földesuri kezekre került birtokokat adó alól
kivenni, épen azért fejezték ki törvényjavaslatukban, hogy
az ilyen birtokok az idézett törvényzabta feltételek alatt
„certis sub conditionibus“ maradjanak a' földesurnál. Mivel
azonban úgy látják, hogy a' k. kormányzéknek az „alodis-
sare“ szó fogott aggodalmat okozni, a' kérdéses pontot e-
kép módosítják: „Siquidem ex praescripto Decr. Trip. par-
tis Iae tit. 40 colonicaturae contributioni subjectas alodi-
sare permissum sit, et sub conditionibus Appr. Const. III.
tit. 2. art. 4. expressis similes colonicaturae apprehendere
licitum fuerit“ sat.

Az I. § 5dik pontjára tett észrevétel következtében,
ezen szók: „cum interventu concernentis domini terrestris“
kihagyattak. A' II. t. cz. 1. §ra meg lón jegyezve, miszerint a'
400 □ ölnyi belső telek minimum gyanánt van határozva,
's a' kk. és rr. a' belső telkekre nézve általában a' status
quo-t kívánják fenntartani; és így maradt a' szerkezet. U-
gyanezen t. cz. 6. §ra tett észrevétel ismét felkeltette a' k.
kormányzék tanácskozási befolyása feletti vitát. Dobo-
kam. főisp. jóllehet, ismétli, hogy a' k. kormányzék a' tör-
vényhozó test külön tanácskozó részének el nem ismeri,
mindazáltal ha okadatott észrevételei javasolnák a' határo-
zat módosítását, szóló kellőleg méltánylani kíváná. Mi-
után azonban állítása mellett a' királyi kormányzék semmi
okot nem hoz fel, szóló a' szerkezetet véli megtartandónak.
És maradt itt is a' szerkezet. A' IV. t. cz. 4. §ra javasolt mó-
dosítást a' kk. és rr. elfogadták, valamint ugyan e' t. cz. 8.
§ba javasoltat is. A' VI. t. cz. 2. §ba javasolt módosítást ha-
sonlólag elfogadták.

Ezek után elnök ő nmlga jövő ülés tárgyául kitűzte a'
XIII. (eddig XII.) törvényjavaslat szerkesztését. Jelenti
egyszersmind, miszerint Kolozsmegye követei némely in-
dítványokat adtak be írott szövegben, melyeket tárgyalás alá
venni jelenleg nem lehetvén, átadja az illető bizottságnak
véleményadás végett.

TARSULATI ELET.

M. GAZDASÁGI EGYESÜLET. A' M. gazd. egye-
sület f. é. medárdvására rendes közgyűlését június 5dikén
tartá 's elnök gróf ő nmlga gyengélkedése miatt ű r m é n y i
F e r e n e z koronaór másodelnök ő exoja által nyitottat
meg. Tagok rendkívül nagy számmal voltak jelen. A' leg-
szivesb éljenek közt fogadott megnyitó szavak befejezése
után bemutatták a' közgyűlésnek több bel- 's külföldi

testületnek jelen közgyűlésre megbízott képviselőik, név-
szerint: a' m. t. társaság részéről Kubinyi Ágoston kir. ta-
nácsos, Frivaldszky Imre, Szontagh Gusztáv, Hanák János
és Nendtvich Károly urak; az iparegyesület részéről: Varg-
ha István vezérlete alatt, Glembay, Kronperger, Nendtvich
Károly, Stuller Ferencz, Tóth Lőrincz, Virnau János urak;
baranyamegyei főkegyesület részéről ifj. Majláth György
főisp. helyttő, Czindery László főispán, Daróczy Zsigmond
kanonok, és Pirényi Sándor tb. 's jószágigazgató urak;
bars megyei főkegyesület részéről: Ambró Antal, Lipov-
niczky Vilmos, Kosztolányi József, Benkó Dániel; biharme-
gyei főkegyesület részéről Bedöthy Ödön, Jósza Péter, és
Nagy Lajos urak; esztergammegyei főkegyesület részéről:
Meszena János, Litsaer József, Meszena Ferencz, és Lef-
ter Mihály urak, pestmegyei főkegyesület részéről: Szek-
rényessy József, Péterfy József és Hutiray Imre urak; a'
szatmármegyei főkegyesület részéről, melly egyszersmind
szabályszerű alakulását jelentvén 's alapszabályait is be-
küldvén az anyakegyesületbe rendszeres bekebelezését ké-
ri: Szerdahelyi Pál, Báthory István, Szerdahelyi Ignác, Rá-
ba István, Horváth Dénes és Sántha Imre urak; a' stájeror-
szági gazd. egyesület részéről: Bujanovics Eduard; a' ka-
rinthiai gazd. társulat részéről: Horhy Mihály és Jób János
urak; a' bécsi és morvaországi gazd. társulat részéről vé-
gre egyesül. titoknok. Eljennelke üdvözöltetvén az érdemes
képviselő urak, valamint a' szatmármegyei főknak a' szá-
bályszerű alakulásról értesítő jelentése, ugy a' bars megyei
főkegyesület lefolyt évi működéséről annak érdemes
jegyzője, K o r i z m i e s L á s z l ó ur által tartott, érdekes
előterjesztés igen kedvesen fogadtattak.

A' három napig tartott közgyűlésnek a' tiszt. olvasó
közönséget érdekelhető 's közrebocsátható nevezetesh tár-
gyai még következők voltak: 1) A' legszivesb hála kifejezés-
sel fogadtattat nm gróf K e g l e v i c h G á b o r tárnok-
mester ur ő exójának az egyesületi elnökséghez intézett ke-
gyes elnöki levele, mellyben az egyesületet értesíteni mélt-
töztetik, hogy a' nm. m. kir. helytartótanács a' kir. alapít-
ványi uradalmak részéről a' köztelek felépítéséhez egyezer
pgó forinttal járulni elhatározá. 2) A' nm. m. kir. helyttő ta-
nácsnak azon kegyes intézvénye, mellyben az egyesület
felszólítatik felvilágosítást adni a' felül, az amerikai pamut-
magokból minő fajt kíván nyerni, 's minő pénztárból vélné
e' maghozadás költségeit fedezendőnek, a' kormányválaszt-
ványnak adatott ki további tárgyalás végett. 3) Kedvesen
fogadtattat a' moszkvai es. társaság részéről annak 25 év
léte ünnepének leírását tárgyazó 's egy emlékpénz kiséré-
tében a' nm. m. kir. helytartótanács úján beküldött nyom-
tatvány. 4) Fens. K á r o l y főhöz azon rendelkezése, misze-
rint holta után még egy esztendőre az egyesület gyámolítá-
sára ajánlott pénzmennyiség kifizetessék, legszivesb kö-
szönettel 's azon határozattal fogadtattat, miszerint a' bol-
dogult főherczeg fens. utódja üdvözült atyja által nyujtott
segély kegyes folytatását iránt kéressék meg. 5) Nm. Maj-
lá t h G y ö r g y ő exj. elnök gróf ő nmlga intézett azon
kegyes tudósítása, miszerint ő es. kir. fels. a' köztelek talp-
köve letételéhez legmagasb személyével járulni ohajtván,
a' kir. jelenlét képviselétét az egyesületi kegy. pártfogó tá-
vollétében ő exjára ruházni méltöztattat, zajos tetszéssel
fogadtattat. 6) Olvastattat a' földészeti szakosztály június 2-
kán tartott ülésének jegyzőkönyve 's érdekes észrevételek
és kiegészítések mellett tudomásul vétetett. 7) Olvastattat
az állattenyésztési szakosztály f. é. június 4kén tartott ülés-
ének jegyzőkönyve, 's az annak 3dik pontjában foglaltat
indítvány 50 db arany jutalom-kitűzésre oly ökör igafogat
összeállításáért, melly az eddig szokásban levőnek lehető-
leg minden hiányt elhárítsa, czéljának tökéletesen meg-
feleljen 's eléggé olcsó legyen a' végre, hogy azt a' szegé-
nyebb sorsú is megszeri ehessené magának, elfogadtattat. 8)
Hasonlón magáévá tevő a' közgyűlés azon tervnek küldött-
ségi kidolgozását, melly egy országos ménes létesítésének
legcélszerűbb módját magában foglalja 's e' küldöttség
tagjaiul gróf Károlyi György ő nmlga elnöksége alatt meg-
kéretni határozattak: gróf Hunyady József, gr. Szécheny
István, gr. Károlyi Lajos, gr. Zichy Miklós, gr. Lambert
Rudolf, gr. Szapáry József, gr. Hardegg tábornagy, Csa-
pody Pál, Csekonics Pál, Czindery László, Festetics Ágost-
on, Bohus János, Appel Gusztáv, Öllinger Mihály, Hein-
rich Nep. János 's egyesületi titoknok. 9) A' mutani szak-
osztály f. é. június 1ső napján tartott ülésének jegyzőköny-
ve tudomásul vétetvén, elfogadtattat azon javaslat, misze-
rint a' hazai malomviszonyok küldöttségileg ujjal meghá-
nyassanak 's a' malmoknak mind technikai mind rendőri
rendezéséről javaslat készítettessék. E' küldöttség jagjaivá
nevezettek: Andrassy György gróf elnöksége alatt Czil-
chert Robert, Heuffel János, Magyar Imre, Fehr Vilmos,
Havas József, Beszédes József, Hirschfeld Fülöp és Koriz-
mics László mint jegyző. 10) Olvastattván a' korm. választ-
vány f. é. april 21kén tartott ülésének jegyzőkönyve 's hi-
telesítettvén, a' választványi javaslatok közgyűlési határo-

zatokká emeltettek, nevezetesen: **11)** Hogy a jegyzőkönyvek a gyűlések után azonnal elkészítetvén, hitelesítessenek. **12)** Hogy a hitelesítéskor a hitelesítő bizottság többsége határozás egy tag, vagy a kevesebbég külön véleményét a jegyzőkönyv alá íglatni feljogosítva nincs, eltérő nézetét azonban a legközelebbi közgyűlésen előterjeszheti. **13)** Hogy szakosztályi ülésekre a meghívás ne egyenként, hanem hirlapi hírladás útján történjék. **14)** Hogy a szakosztályok állandó tagokból organisáltassanak és elfogadtatván a 40 tagból álló szám, a végre, hogy minden tag mellyik szakosztályhoz ohajt járulni, a tagok körlevél által felhívassanak. **15)** Az előadó íránt f. é. augusztus 1ső napjára kitűzött csődhirdetés helyeseltetett. **16)** A választvány nyilag elfogadtatott pénztári utasítás különösen közgyűléssileg és helyeseltetik. Megállapított továbbá, hogy **17)** Mindazok, kik tartozásaikat egy év alatt le nem fizették, e fizetés teljesítéseig tagsági jogukat az egyesületi gyűléseken ne gyakorolhassák, fentartatván az egyesületnek ezenföül a nem fizetők ellen mindazon eszközök alkalmazása, mellyek használatára bármely tag az egyesületet az aláírásakor a kötelezett somma nem fizetésének esetére feljogosítja. **18)** A közletki alapkö letételével összekötött s gr. Festetics György és az által teremtett felszázados Georgicon emlékére megült mezőgazdasági ünnep diszes lefolyása f. é. június 6dikán a korm. választvány által kijelölt szertartással, kedves és buzditó tudomásul vétetett. **19)** Mgs gróf Károlyi István ur ó ngának 2 ezer pftnyi lelkes alapítványaért a közgyűlés által is meleg köszönet szavaztatott. **20)** A korm. választvány által az egyesületi tisztviselők számára tervezett utasítás helybenhagyatott. **21)** A „Magyar Gazda” című folyóiratra nézve következők határozottak: a) A közgyűlés az egyesület nevére szerzendő külön folyóirat kivánatáról azon reményben, hogy a „Magyar Gazda” ezen szükségességnek jövőre is megfelelően, ezáltal eláll a egyelőre is. b) A „Magyar Gazda” című folyóiratot legközelebb félre hivatalos közlönyének választja, jövő novemberi közgyűlésre bizván e tekintetbeni végképi elhatározást. c) A volt martiusi közgyűlés határozata s a szerkesztő tulajdonos kívánsága közös értelmében a Magyar Gazdának azon firmája „kiadja a M. Gazda egyesület” július 1ső napjától megszűnik. d) Az egyesület hivatásának ismervén, minden vállalatot, mely a mezőgazdasági ismértek terjesztésére céloz, tekintélyével gyámolítani, örömmel teljesíté a „Magyar Gazda” szerkesztő tulajdonosának azon kérelmét, miszerint a Magyar Gazda címében ezentul kimondathassék, hogy e folyóirat a Magy. Gazdasági egyeslet pártfogása alatt áll. e) A „Magyar Gazda” szerkesztő tulajdonosának azon ajánlata, hogy az egyesület hivatalos közleményit s minden egyebet, mit egyesületileg közlendőnek hisz, minden kárpótlás nélkül mindenkor teljes készséggel egy külön e célra szánt rovatba felveend, valamint azon ajánlat is, hogy az egyesület által kijelölendő testületek és személyeknek a kérdéses folyóiratról az eddigi számmal ingyen példányokkal szolgál, helyeslő tudomásul vétetett f) Az egyesület s illetőleg annak titoknoki hivatala egyedül az egyesület köz- és választványi ülései s végzései által a lapba íglatni rendelt cikkeket s értekezéseket felelős, s a lap egyéb tartalmáért csupán a szerkesztőség felel. g) Magától értetik, hogy a szerkesztő tulajdonos a „Magyar Gazda” tiszta haszna harmadrészének az egyesületi pénztárhoz való beszámolásától f. é. elejétől kezdve végkép felmentetik. **22)** Megegyezik a közgyűlés, hogy az egyesület pártfogása alatt álló s külföldön utazó ifjaknak az uralkodó drágaság tekintetéből 100 pftnyi segélypénz nyújtassék fejenként az egyesület pénztárából, az utaztatási társulat tagjai ellenben alírt adományaik folytatására újabban felszólíttassanak. **23)** A korm. választvány ajánlatára az egyesületi kertész fizetése folyó évtől kezdve havonként 25 pft-ra emeltetett. **24)** A közletki részvények sorshuzása kerülvén napirendre, kihuzatott: gróf Széchenyi István 96 számú, gr. Károlyi Lajos 134 számú, gr. Károlyi György 162 sz. gr. Batthyány Lajos 269 sz. és 271 számú részvénye. **25)** A német mezőgazdák kieli, s a m. orv. és természetvizsgálók sopronyi gyűlésére küldendő képviselők ki nevezése, valamint még egyéb fenmaradt kisebb tárgy a korm. választványhoz utasítottat.

KÜLFÖLD.

AUSZTRIA. Drágasági események Kárpát vidéken. Ezen cím alatt az Augsb. Allg. Zeitung jul. 12kei melléklapja következő cikket közöl a szlezia-galicziai határszéleiről. „Junius 26kán, mint a legutóbbi hivatalnapon, egyhangulag 15 helységbiró községesküttetül jelenté, mikép a lakosok s mezőgazdákknak semmi más enivalójok nincs mint fü és gyökerek, hogy az emberek arczukon s egész testükön sárgákká lesznek, feldagadnak és meghalnak, aztán, hogy többen hirtelen felfordultak és meghaltak. Tartanak tőle, hogy a lakosság harmada kivész. Négy nap alatt a saybuschi lelkészségben 91 személy lát-

tatott el végszentségekkel s 44 eltemettetett. Junius 14kén a templomnál 31 holttest feküdt, ragályosság elkerülésül ezek a temetőre vitettek s mély gödrökbe ásatnak. Ugyanaz nap az urasági vár-udvarban hirtelen három koldus — és pedig a mint kibizonnyult, éhségből halt meg. Egy paraszt holt nejét s holt anyját kevés szalmával takartan, egyszersmind azonban 7 éves beteg fiacskáját is a temetőre hozta; kérdezte e felől, merer tekintettel felelé: „hisz a gyermek szinte meghal nemsokára!” Bizonyos lakos egy holt meg egy beteg gyermeket hozott a halottkamrába, hol kérdésre vonatván mondá: „honn a gyermeknek, mint az elhunynak, éhségtől kellene meghalni.” Jun. 15én egy kerületben 24 személy halt meg, s ugyanott több szoba rendeltetett, hova az utcákon s mezőn elhunyt embereket vittek. A nyolcz napi folytonos esőzés a halomást iszonyuan növelé. Nagy víz miatt a holttesteket hegyi falukból nem lehetett a temetőkre vinni; jun. 26kán, az első derült napon, tömegekben, közbenközben már félrothadt holttesteket hoztak. Jelentelen holttestek fekszenek a temetőken, hol aztán a községi előljáróságok kénytelenek vizsgálatot tenni. Így hangzanak a hivatalos tudósítások a gallicziai határszéli helységekből!

Egyike azon borzasztó időszakoknak ez, mellyekben a természet seper az emberek közt, hogy az élelem-szükséglet s élelemszereket ismét egyensúlyba hozza. Némmely földbirtokosok tehetségük szerint csilapíták az inséget. És ha ezek áldozatai gyümölcstelenek lőnek s nagyobb kiterjedésben nem segíthettek, de kötelességeiket mégis keresztényen, földesurak és statuspolgárokul teljesíték.

Az inség kimondhatatlan. — Vannak községeink, mellyek betűszerint megzideletetvék. Mi csak lenyelhető, fölemésztek az éhező nyomoralakok, hogy az ittlét terhét még néhány órával tovább viseljék. A serfőzőházak nyers hulladékaiért vesznek össze s ragadozó állat sovár étvágyával emésztek föl azokat. Keresztülkasul fürkészik a házak sártisztító esatornáit s az utcák szeméthalznait, rágodván a szennyes esontokon. Valamennyi élelemszernek ollyatén ára van, hogy még a vagyonosak is megérzik, a kevesbbé vagyonosakra nyomasztó s a szegényektől épen nem győzhető. Ki nem sovárog illetén állapotban mentő kéz után?

Még hat t e r h e s hetet kell kiállanunk, az aratás a közbejött hideg miatt csak jun. elején remélhető s még ezen kilátást is folytonos esőzés zavarja, melly máris sok kárt okozott. Némi remény még léteznék, ha a mindenható derült eget adna! *)

AMERIKA. Mexico fővárosban az elnökválasztási előkészületekkel foglalkodnak; Hervera s Angel bir állítólag legtöbb kilátással. Az egész kereskedés pangott a városban s az utazási közlekedést is Mexico s Veracruz közt a guerillacsapatok zsákmányló járásai megszüntették. Veracruzban nagyon uralkodott a mindenféle betegség. Scott tábornok Pueblában volt. Mexico lakossága drágább holmiját mind biztos helyre hordta; az alsóbb osztályok elásták csekély vagyonukat, az arany mindinkább eltűnik, úgyhogy egy dublon 17—18 dollárral fiztetik. — Bolíviai hírek szerint háború készül e respublika s Peru közt kiütni. A bolíviai seregük máris hadilábra állítatvák. Az ellenséges szellem szülőoka a vámla kölesönös felemelése s Bolívia igényletei Arica perui kikötő szabad használatához külföldi kereskedést illetőleg. —

PORTUGÁLIA. Angol lapok szerint következők azon föltételek, mellyek alatt a portói junta meghódolt: **1)** tökéletes teljesítése a szövetséges hatalmak által előterjesztett cikkeleknek. **2)** Ó kath. felsége serei megzsalják Portót s a szomszéd erősségeket; a junta serei fegyvereiket a spanyoloknak adják által. **3)** A királynői seregeknek nem szabad előbb Portóba nyomulni, míg a szövetséges hatalmak ezt oda nem hagyják; a junta katonái s önkéntesei hadi tisztékkel bocsáttassanak el, a tiszték megtartják kardjok és lovaikat. **4)** A junta azon katonái, kik hazájokba vissza akarnak térni, utleveleket nyernek. **5)** A lakosok vagyona a szövetségesek becsületére bízatik. **6)** ezer spanyol, java a hadseregnek, nyomult jun. 27kén a városba s Concha tábornok a juntafőnökkel igen jó egyetértésben állt. Velők ebédelt e nap, míg Portó déli részén, Villa Nova mellett, még egy zendülő csapat viaskodott a királyiakkal, melly alkalommal mind a két részről mintegy 20 ember hullott el. A kikötő előtt nagyszerű hajócsapat horgonyzott. A portugál királypártiak ingerültsége a junta hívei irányában oly nagy, hogy utóbbinak sergeire amazok még a hódolás után is tüzeltek.

Az alemejei junta Evorában eloszlott s miután a guerillafőnök Galamba elvált tőle, a királynőnek meghódolt.

*) Erre az Allg. Ztng szerkesztősége megjegyzi, mikép e tudósítás hiteles kéztől ered s mégis majd nem kötkedni látszik annak valóságán. Az inség mégis igen nagy lehet ott s csak az azóta történt időjárati változás nyujt vidámabb kilátást a jövőndőbe.

— A lissaboni bank nyílt háboruban áll a kormány nyil megtagadja tőle a kívánt 300 contonyi kölcsönt, valamint egyáltalában minden további előlegezéstől vonakodik.

SPANYOLORSZÁG. Don Francisco infans vétsége hallomás szerint abból áll, hogy egy társasághoz tartozott, melly Spanyolországot és Portugaliát egy korona alá hozni akarta, s a felsziget trónjára donna Maria portugál királynő fiát szemelte ki. — A kegyelemvesztett ipa kénytelennek látta magát az általa eddigelő lakott királyi termeket világos nappal odahagyni. A hurezolkodásnak Izabella királynő parancsára olly sebesen kellett végebevitetni, hogy nagyszámu málhások tarka vegyületben ide s oda futostak. A fővárosi lakosok illyesmit még soha nem láttak. Az infans „Heraldo” szerint nem késelt mindenféle mentegetésekkel a királynőt lecsilapítani; de ez mitsem akart hallani s ismételve viszonzá, távozzék el lehető leghamarabb. Még azon kérelmét is, hogy a retiroi palotába vonulhasson, kegyelem nélkül utasítá vissza. Zavarában s illendő szállás után buslakodván, a herczeg a királyi palotában maradt mindaddig, míg a madridi főkapitány ki nem nyilatkoztatá neki, miszerint haladéktalanul ki kell költöznie. Az infans állítólag st. Sebastianba szándékozik, az ottani fürdőket használándó. Nyilatkozat váráték tőle s a „napkapui” (porta del Sol) politikusok érdekes felvilágosításokat remélnek.

Az igazgató kormányhoz érkezett fontos tudósítások következtében, amaz parancsol bocsátott a cadizi hatósághoz Prim tábornoknak tüstint Irica szigetre szállítására. Hogy mi szolgáltatott legyen okot e rendszabályra, még nem tudatik.

A túlmérsékiek ismét kényszeritni akarták a királynőt statuscapásra, melly Narvaez vala kormányra emelendő. E végre jun. 27kén kellett volna egy mozgalomnak kitörni az ugyanazon napon tartott bikaviadal alkalmával. Több ismeretes mérsékie már előbb panaszkodék a miniszteri politikából származható veszélyes következtvények s ön bátorlétök kevés biztossága miatt, de azon választ nyerek, mikép a főkapitány tudni fogja minden bizonynal a rendet fentartani s ha panaszkodók mind a mellett valamely megtámadástól tartanak, vannak utlevelek számokra az ország belsejébe vagy a külföldre. Pavia mindazáltal mindentől értesülve elővigyázati rendszabályokhoz nyult. Megkettőzteté a öröket, éjjeli czirkálókat rendelt, új őrpontokat állított fel s ekép meghusitá a túlmérsékiek czélját.

ANGLIA. Albert herczeg jul. 5dikén igtatottat be cambridgei egyetemi főkancellár-hivatalába. Már oda utazta a királynőnek s Albert hgnek az eastern-countiesi vasuton egész diadalmenet volt. Egy e célra különösen készített diszkoci vitte a fens. személyeket oda. Többi kocsiában Waldemar porosz herczeg kíséretestül, a weimari örökös herczeg, Péter oldenburgi és Löwenstein herczegek, aztán a miniszterek, szolgálattelvő kamarások s stb. Az idő pompás volt s e miatt a kíváncsiak, főleg hölgyek összecsoárdulése rendkívül nagy. A külön vonatot, hol a fens. vendégek ültek, egy „védmozgony” előzte meg biztosításul, melly elővigyázati rendszabályt egyébiránt, midőn közönséges emberek utaznak, nem használnak. — Az 53 angol mérföldnyi vonal hosszában a környékbéli helységek mezei népsége a vaspályához sietett s a buja virányu rétek és éró kalászu gabnaföldek szemlélete legvidámabb benyomást okozott a királynőre.

Cambridgei állomásudvarban a városi főpolgármester s hatóság öszerü hivataljeleikkel, a papság s stb. elfogadásra készen állának, s a menet ünnepélyesen díszített utcákon keresztül történt. Délutáni másodfél óra körül közelgének a kocsiak ályudörgés s harangzúgás közt a szentháromsági fótanodához, hol a fens. személyek szállásaik valának rendelve. Erre nemsokára a fótanoda szép göth teremében ment az egész egyetemi, világi s egyházi kar jelenlétében az ünnepélyes beigtatás véghez, míg a vigaadó tanuló a karzatokat foglalák el. A fiatal kancellár a hagyományos főveg és palástban, kinek oldala mellett Wellington herczeg, mint az oxfordi testvéregyetem főkancellárja állt, mély bókkal s komoly hivatalos arczczal üdvözlé a királynőt, saját felséges nejét, egy hosszú feliratot olvasván fel, melly a fótanoda loyális érzelmeit ó felsége iránt fejezé ki. Victoria egy a belügyi miniszter sir G. Greytől térdelve ányujtott választ olvasott fel. Erre az alkancellár, különféle tanodák előljárói, püspökök s stb. bemutatása következett, kik mindnyájan ó felsége kezét csókolni szerencsések voltak. Néhány órával később a tanácskozásban gyűltek össze, s az „orator publicus” (nyilvános szónok) az egy trónszéken ülő királynőhöz fordulva, majd egy óráig tartott latin beszédet mondott, mellyel a hallgatóság s különösen pedig annak nem classicus, de szép része türelmét ugyancsak próbára tette. Erre tüstint az idegen herczegek s más urak, kik academiái tiszteletbeli rangokat nyertek, a kancellárnak lőnek bemutatva. A fentemlített négy német herczeg tiszteletbeli magán-jog tudorokká (doctores honorarii juris civilis) neveztettek ki, el-

lenben Ehrenberg berlini híres tanár, ugyszinté sir G. Grey és sir R. Murchison híres természetbuvár—hihetőleg tudományokbani csekély előhaladás miatt—csak szépművészeti mesterekké (magistri artium) választottak; nagyszámu angol püspökök, ezek közt az ujan kinevezett gyarmati püspökök, hittani tudor stb. czimet nyertek. Az ünnepélyt egy nagy lakoma s hangverseny, melyeken a tisztes Wellington a királynő oldalánál ült, fejezik be.

Jul. 7kén Albert hercegnél Cambridgében mint egyetemi főkanzellárnál udvarlás tartatott, mely alkalommal az egyetem valamennyi tisztviselője s tanára be lőnek mutatva. Dél tájban egyik egyetemi kertben reggély adatott, melyhez 5—6 ezer személy kapott jegyet. A királynő Waldemar porosz herceg karján jelent meg. Később sajtólag e célra készült pavillonban táncoltak, de a királynő Albert herceggel, miután az alkancellártól s az egyetemi hatóságoktól elbucszott, odahagyá a kertet mintegy három óraker s egy külön vasuti vonattal Londonba tért vissza. 20 percczel öt óra után már a buckinghami palotában voltak a fenséges uraságok.

Sir Harry Smith az „aliwali hős“ közfigyelem tárgya volt Cambridgében. Midőn Waldemar porosz herceg őt a nagy szentháromsági tanoda udvaron keresztül kocsitában ott többi közt megpillantá, leszökött kocsijáról s buzgalomteljesen karolá őt körül, nagy öröme a körülálló ezreknek, kik a fiatal herceg ezen érzelmehévét hangos tetszéssel üdvözlők.

Jul. 6kai alsóházi ülésben lord G. Bentinck indítványára, miszerint a kormány lépéseket tegyen, hogy a spa-

nyol kormány angol stathitelezői kielégítenek, Palmerston lord erőlesen válaszolt, mi a házat igen megnyugtató, jóllehet a miniszter Bentinck lord által kívánt tüntinti közbejárást világosan meg nem igéré. Szóba jöttek a portugál hadi foglyok is, kikről szinte azelőtti nap is táncszóztak, s Palmerston lord kinyilatkozta, mikép véleménye szerint das Antas és Sa da Bandiera teljes jogot tarthatnak a királynői közboconatra, valamint szóló nem is kétti, hogy ez reájok is ki lőn terjesztve.

Constantin orosz nagyherceg, miután három napig sir Robert és lady Peel vendégszeretét drayton-mainori izlésdus mezei lakukon élvezé, Alton-Towersbe Shrewsbury gróf látogatására ment.—A gonosz nyelvek azt hirsztelik, hogy a 78 éves Wellington herceg, megunván özvegy állapotát, valamely nagyon gazdag örökösnővel szándékszik egybekelni. Hogy várat hódítani bir Wellington, kétséget nem szenved, de vajjon meg tudja é majd tartani is? az már más kérdés?

FRANCZIAORSZÁG. Pellapra titkon odahagyá Párizst, s még nem tudatik a hely, hova menekült. Szökése okait állítólag egy a pair törvényszékhez intézett levélben írta meg. Ezen levél tehát a pair törvényszéki tárgyalások megnyitására fel fog nyitattni s olvastatni.

Pellapra után nyomozó levelek küldettek s ha husz nap alatt vissza nem jó s áll a törvényszék előtt, akkor vagyonát tüstint elkoboztatják s ítéletet mondanak fölötte. Első ülésben Testenek egy a királyhoz intézett levele olvastatott fel, mely kedvező benyomást tón; de csakhamar megváltoztak a dolgok, a mint más nap

a National szerkesztője, Marrast A. hiteles irományokat közlött a pairudvarral, melyek Testere nézve terhelőleg, Cubieres tábornokra ellenben mentőleg hangzanak, s melyek következtében a két volt miniszter védelmezési rendszere hihetőleg nagy módosítást szenvedend.

Jul. 7kei követkamrai ülésben a pénzügyminiszter törvényjavaslatot olvasott fel 350 millió franknyi kölcsön fölvétele iránt s azt lehető legerősb okokkal támogatni iparkodék. 9kei ülésben Algir számára 2,400,000 frankot kívánt a kormány. A bizottság 53 ezerrel csökkentést javasolt. Tocqueville korhola némely visszaéléseket, melyek Algirban előfordultak s melyek folytán az arabok különös fogalmat nyerhetnek az europai műveltségről.

A hirlapok örömteljesen közölnek egy kegyelem-tényt Lajos Fülöptől. Nagyszámu azon személyeknek, kik a drágasági zavargásokban, gabna-zsákmányolásban stb. részt vettek, részint enyhébb büntetést kapott, részint egészen szabadon bocsátatott. Nem egy családnya adatik ez által neje s gyermekeinek vissza.—Elsass valamennyi városiban a kenyérárt ismételve csökkentették. Több elsassi kerületben már megkezdődött a gabnaarítás s még jobb eredményeket nyujt a remélteknél. Dologértő mezőgazdák itélete szerint a jelenévi termés ott olly nagy, melyhez hasonlót évtizedek óta nem tapasztaltak.

OLASZORSZÁG. Gizzi bibornok statustikár jul. 5én egy pápai rendelvényt tett közzé, mellyélfogva Rómában (később a többi tartományban) nemzet (vagy mint a pápa jobban szereti) polgárország alakittatik.—A progressisták erősen hirdetik a zsidó emancipatiót.

58ik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1847.

Gőzösök járása 1847. július 1jétől kezdve:

Pestről Győrbe) nap onk ént indulási idő reggeli 5 óra.
(Pozsonyba)
Bécsbe nap onként; indulási idő a páratlan számu napokon t. i. július 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31kén—reggeli 5 óra. Páros számu napokon pedig, mint július 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30án, indulás órája: déli 12 óra.
„ **Zimonyba** mindennap, csütörtököt kivéve, és pedig: hétfőn és pénteken Tittelnek lemenet-és Eszéknek felmenet-utoni érintésével.
„ „ kedden és szombaton Eszéknek lemenet- és Tittelnek felmenet-utoni érintésével.
„ **Drenkovára** szerdán és szombaton.
Az aldunai gőzösök indulási ideje reggeli 5 óra.
Őszszeköttetési járárok Konstantinápolyi- és Odeszszával:
Vasárnap, július 4kén és 18kán az oláhországi részen Konstantinápoly- és Odeszszával.
Vasárnap, július 11kén és 25kén a török részen Konstantinápoly és Odeszszával.

Nagyon kéretik az uti-podgyásznak a reggel induló hajókra legfeljebb esti 8 óráig indulási nap előtt a hivatalban feladatása, a délben indulókra nézve pedig legfeljebb déli-előtti 11 óráig, minthogy a déli 11 óra után és illetőleg reggel a hajók elindulásuk előtt hozatottak, csak a következő gőzössel szállittatnak le, a hajókrá egyenes felhozás pedig épen azok indulása előtt nem engedtethek meg.
Pesten, július 1jén 1847.

Gőzhajósági hivatal. 6—9

Arcsökkentési hirdetés.
A magyar királyi tudomány-egyetemi kórházak fehér ruháinak mosása folyó év és hó 31kén az egyetemi orvoskar épületében, hatvani utczában délutáni 4 óraker tartandó arcsökkentés után arra fog bizatni, ki azt legolesóbban magára vállalandja, a vállalkozók erőlesen viseletök felőli hiteles bizonyítványt elomtatni s biztosítékul 60 pfrtot előre letenni, vagy e helyett elfogadható kezes állítani kötelezetnek. Kelt Pesten július 12kén 1847. Szoblahói Palma Etek egyetemijegyző. 2—3

† Geibel Károly

könyvarusnál Pesten (hajó utczában) s minden könyvkereskedésben kapható: különféle betegségek

Hasonszenvi (homoeopathicus) gyógyítása
Nem orvosok és kezdő h. orvosok használatára írta Argentí Döme orvos-tanár Hahnemann arczképével, Srét. Pesten 1847. borítékba esinosan füzve (243 lap) 2 ft. pengőb.

E tekintetben első haszonszenvi magyar munka, mellynek bevezetése a homoeopathiának teoriáját tárgyalja, gyakorlati része pedig különféle betegségek, néhány gyakrabban előforduló nő- és gyermek-betegség gyógyítását foglalja magában. Ajánlható kezdőknek azért is, mivel e munka által minden eddig irt hasonló német munkáknak azon igen érezhető hiánya pótolatik, hogy ebben nemcsak a gyógyszerek, hanem ezeknek bevétel-módja, mennyisége és ideje is minden betegségnél különösen ki vanna k jejelve. Ajánlható lelkészeknek s földesuraknak, kik haszonszenvi gyógyszereket tartván házuknál, orvos távollétében e könyv után mind magukon, mind pedig szenvedő embertársaikon több esetben segíthetnek, a nélkül, hogy a nagy költség terhét éreznék, a nélkül, hogy tévedés esetében tetem e-

sen á r t h a t n a k, mint sokszor az ugy nevezett házi orvoságok által, millyenek a hánytató, hashajtó stb. efféle gyógyszerek. 3—3

Hirdetvény.

A mármarosi k. kamarai igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik: hogy folyó e. augusztus 1dik (tizenedgyedik) napján a Rahói k. erdő és számtartói hivatalnál másodizben tartandó nyilvános árverés után titkos ajánlatok elfogadása mellett ujjlag 1847. november 1étől 3 esztendőre bérbe fognak adatni:

a) Boeskö-rahói vendégfogadó és a contractióknál Krasznaplesán, Berlebason, Ivancezen és Biliben tartandó koresmák

kal a bérlo tulajdon italainak kimérési joggal.

b) Akna-rahói vendégfogadó a koresmáltatási joggal Vócsiban Bogdányban és Luhiban, Bérleni kívánók szükséges bánatpénzel és elfogadható kötbérral valamint erkölcsiségéről és eddigi életmódjáról szóló bizonyítványokkal ellátva a kijelelt napra és helyre meghivatnak. A szerződési feltételek a mármarosi kir. kamr. igazgatóságánál és a rahói erdő és számtartó tisztésnéél megtekinthetők. 2—3

Arcsökkentési hirdetés.

Folyó évi július 3kén délutáni 3 óraker a magy. királyi tudomány egyetem orvoskari épületében hatvani utczában tartandó arcsökkentés után, említett egyetem kórházi számára megkivántató vászón és gyapot szövet (Barchet) szolgáltatása arra fog bizatni, ki annak legjobb minőségbeni kis szolgáltatását legju ányosabban magára vállalandja.

Kivántatik pedig 981 1/2 rőf fejtér, 1/2 rész rőfös szélességű házi vászón; — 33 rőfkék nyomatu és 1 rőf szélességű vászón; — 19 1/2 fejtér 1/2 rész rőf szélességű Barchet, és 271 rőf szalmazsákokra való s 1 rőf szélességű vastag vászón. Mellyről az illetők olly hozzáadással értesitetnek, hogy 60 pftnyi bánatpénzel ellátva, az említett vászónakból mustrákat is magokkal hozni ne terheltesenek. Kelt Pesten július 12én 1847. Szoblahói Palma Etek egyet. jegyző. 2—3

Hirdetvény.

A zombori kir. kincstári igazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a bácsi kir. kincstári juhtanyákban, következő juhok az alább kitett napokban nyilvános árverés után eladatni fognak, ugymint:

1847. évi július hó 29én:
A bélaai juhtanyán 48 db kos, 144 „ anyabirka és 566 „ ürü.

A felső pusztai kulai juht. 57 db kos, 144 „ anyabirka és 577 „ ürü.

Az alsó pusztai kulai juht. 188 db anyab. és 6 „ ürü.

A kis sztapári juht. 191 db anyabirka és 3 „ ürü.

Az árverés feltételei az árverés előtt különösen fel fognak olvastatni; megtudhatni azokat mindazonáltal előbb is a kulai és sztapári kir. kincstári tisztartóságánál. 2—3

Hirdetvény.

A mármarosi k. kamr. igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik: hogy f. év augusztus 9ik napján a körösmezői k. erdő és számtartói hivatalban másodizben tartandó nyilvános árverés után, titkos ajánlatok elfogadása mellett ujjjonnan bérbe fognak adatni:

A körösmezői vendégfogadó a hozzártató pinczével és ha többagy háznál tartandó koresmákkal, a bérlo tulajdon italainak kimérési jogával, 1847. évi november 15o nappjától 3 esztendőre.

A borkúthi vendégfogadó egy érczfolyás mellett épített furdóházzal szinte 1847. évi november 15ötől 3 esztendőre. Bérleni kívánók szükséges bánatpénzzel és elfogadható kötbérral, valamint erkölcsiségéről, és eddigi életmódjáról szóló bizonyítványokkal ellátva a kijelelt napra és helyre meghivatnak. Árverés utáni ajánlatok nem fognak elfogadatni.—A szerződési feltételek a mármarosi királyi igazgatóságánál és körösmezői erdő és számtartó hivatalnál megtekinthetők. 2—3

Gabonaár váltógarasokban.

			Tisztább	Kétszeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukorica
Pesten,	július 16.	(pesti m.)	450—480	— 370	270—390	160	120—133	225—280
Veszprém,	„ 16.	(poz. m.)	230 280	200—220	160—170	105—110	75—80	200—220
Temesvárott,	„ 3.	„	200—235	190—210	175—190	110—120	72—75	160—165
Győrött,	„ 10.	„	240—280	220 240	200—220	130—140	75—80	170—180
Mosonyban,	„ 15.	„	265—325	240—270	235—270	160—188	75—90	176—240
N. Szombatban,	„ 13.	„	308—347	—	250—260	230—250	81—90	—
Pozsonyban,	„ 16.	„	240—290	—	210—285	110—130	80—89	180—200
Miskolczon,	„ 1.	„	275—280	235—240	195—200	180—290	57 60	190—195

Dunavizállás: Budán, július 17én 10° 0° 0° az 0 fölött.